

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.
Egészévre	12 .
Vidékre Negyedévre . . .	5 .
Egészévre	20 .

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Valamikor régen az erősen negyvennyolcas szellemű balpárt beleolvadt a Deák-pártba. Számra is nagyobb, egyéni meggyőződésben is lelkesebb volt az ellenzék, mely fuzionált a kormánypárttal. És mégis mi történt?

Az, hogy a kormánypárti kisebbség programját szőröstül-bőröstül, macskástól-ebestül elfogadta, magáévá tette a hatalomra jutott ellenzék, de a maga nemzeti követelését teljesen szegre akasztotta.

Reméljük, hogy ezuttal megfordul a kocka és Magyarországra soha többé nem zudul oly csapás, hogy a 48-as eszmék letéményese többségre jutván, az állam kormányzását elveinek megtagadásával, megalkuvással kezdje.

Ettől mentse meg a nemzetet a magyarok Istene!

* * *

Szerdán ezen a helyen rostára tettük némely duhaj ujságok elvadult durva hangját.

De a míg ríztuk a konkolyt, ugyanakkor egy főispáni hang is zavaró rikácsolással tört be a nemzeti komolyság szentéjébe.

Egyik nagyon is szenvedelmes főispán kijelentvén előzetesen, hogy ő, ha kell, a hadak élén tüzzel-vassal törtet Tisza István gróf nyomában, és az ellenzéki tábor *demagógia és reakció* szövetkezésének nevezte.

Hát ez már mégis sok egy kicsit az elvakultságból, a pártos gyűlöletből.

Ez a mi nagy bajunk, hogy tisztelni, becsülni nem tudjuk az ellenvéleményt. — A politikai pártoskodás ősi átka a magyarnak.

Annyi bizonyos, hogy nem jól szolgálja a hazát, a ki mindenáron visszavonást szít. És nagy baj, hogy a mikor a nemzeti fellendülés reményt nyújt arra nézve, hogy végre valahára nem kell majd Ausztriától, Bécsről megkérdeznünk, mit szabad éreznie, eszelekednie a magyarnak, hát akkor a felfortyant düh az ellentáborban csak demagógiát és reakciót tud emlegetni!

Képzeltető-e nagyobb demagógia és reakció annál, minthogy a nemzeti törekvések győzelme idején valaki kardot esőrtet és lehurrogja a győztes hazafiságot!

* * *

A kishitőség szolgálalkek természete, a kik régóta sanylik az alárendeltség megalázó helyzetét és a mikor végre felszabadulnak és azt tehetik, a mit akarnak, akkor is először a gazdájokhoz fordulnak, és tőle kérdezik, hogy merre menjenek.

Ilyen félnék tapogatózás az is, hogy mit szólnak majd Pitreich, Beck, Bolfrász e

tutti quanti a magyarországi váratlan politikai fordulathoz?

Hát biz azok a bécsi urak, meg a többi jóbarátaink, a kik a királyi udvar kilincseit kopogtatják, nem igen örvendeznek, nem is egykönnyen vágnak jóképet a dologhoz.

De igazán ezt kifürkészni s megtudni volna a legsürgősebb nemzeti feladat?

A német kereskedelmi szerződés.

— febr. 9.

Szépen szól a hegedű; a cimbalom pengése megrezdíti a hurokat a szivünk mélyén; nagy nemzeti álmok boldog reménykedések rózsalevelein ringatják lelkünket a jövőendő verőfényes levegőjében.

De mikor aztán a valóságot mérlegeljük, megdöbbenve ébredünk fel a szikla meredekén, a hol tiltó körülmények kényszerítő akarata állja utunkat.

A könnyen hívők, a rövidlátók, az ábrándvilágban élők az új győzelem mámorában verik a mellüket és önértzetesen kiabálják: Bécs? Mi közünk nekünk Bécshez? Bécszet már lefujta a nemzet, mely ítél! Erre az ítéletre a koronás király hívta fel a nemzetet; a király, a ki felesküdtött a magyar alkotmányra. Bécs tehát hallgasson; a bécsi szellem honaruló magyar manói pedig rejtőzzenek oduikba és ne bujtogassák ellenünk az osztrák erőszak és furfang, gyűlölet és alattomoság szolgálalkeit. Mert ezentul Magyarországon már csak az történhetik és az fog történni, a mit a magyar nemzet akar!

Mindez oly gyönyörűen hangzik, hogy az ember szinte szeretné: bár csak igaz lenne!

De megszólal egy idegen hang. Nem is bécsi, nem is osztrák. Hanem a hatalmas Németország hangja. A német nagykövetség ugyanis azt kérdezi a magyar-osztrák külügyminisztertől, vajjon képes-e biztosítékot nyújtani arra nézve, hogy a megkötött kereskedelmi szerződés életbe léptetése elé a magyar törvényhozás nem gördít akadályokat? Mert Németország ragaszkodik a már megkötött szerződéshez és nem hajlandó elállani az aláírt szerződésben biztosítékairól.

Amíg ugyanis itthon a magyarok nagyba korteskedtek, nemzeti zászlókat lengettek, szavaltak és az ellenzék kivívott diadala után örömmámoren uszva ölelkeztek, az alatt a magyar kormány meg az osztrák kormány a magyar és

osztrák birodalom nevében megkötötte a kereskedelmi szerződést Németországgal. Ez a szerződés 1906. február 16-án lépne életbe s 1917-ig lekötötte a magyar nemzetet

Hiába van tehát az 1899. XXX. t.-c.-ben biztosítva a magyar nemzet joga, hogy 1907-en tul semmiféle kereskedelmi szerződések nem köthetők és hogy 1907-ben, ha addig Ausztriával a gazdasági kiegyezés nem létesülne, törvényesen, szentesített törvény erejénél fogva, minden további kísérlet mellőzéssel természetesen a külön vámterület alapjára lépünk.

És hiába fenyegetőzik Bánffy Dezső báró és a függetlenségi párt, hogy Tisza István gróf és Goluhovszki külügyminiszter vád alá helyezését fogják indítványozni és követelni.

Mert mindez csak írott malaszt lesz azzal a befejezett ténnyel szemben, hogy a kereskedelmi szerződés Németországgal 1917-ig megkötöttet és Németország szerzett jogához ragaszkodik.

Annyi azonban bizonyos, hogy ebbe sem a nagy függetlenségi párt, sem a kis Bánffy pári belenyugodni nem fog. Az új képviselőházban tehát, akárkit bizzon meg a király kormányalakítással óriási viharok lesznek, legyőzhetetlen veszedelmes bonyodalmak fognak keletkezni.

Ezért mondjuk mi, hogy a helyzet épen nem vigasztaló s a kibontakozásra kevés a remény.

Nagy bölcsesség, mérséklet, államférfiai tapintat és hazafias áldozatkészség kell ahhoz, hogy itt a biztos kivezető ösvényt meg lehessen találni. És pedig nem csupán egyes pártok, hanem az egész képviselőház részéről egyértelmű, osztatlan áldozatkészségre van szükség, hogy a már ütött és vérző sebeket, az okozott zavarokat, a talán törvénytelen visszaélés útján létesült, de valósággal létre jött állapotokat a nemzet rázkódás nélkül átélhesse és a súlyos helyzet bonyodalmaiból szerencsésen kimene-külhessen.

A nagy válság.

— febr. 10.

Két világ mérkőzése, tusája folyik most Bécsben. Az egyiknek össze kell omlania, hogy eltakarított romjai felett a másik felépíthesse diadalának templomát.

Annyi bizonyos, hogy a magyarországi alakulás, a 48-as eszmék váratlan győzelme, a harminc év óta kipróbált hűségű szabadelpvűpárt hirtelen letörése Bécsben nagy riadalmat, sőt valóságos rémületet okozott.

A régi bécsi szellem, a hagyományos osztrák ármánykodás és ádáz magyargyűlölet denevérei és baglyai suhogva röppentek fel a világosság beözönlésére és most folyik az elkeseredett harc a megszokott befolyás, a sötétség uralmának fentartása érdekében.

A legelső ütköző pont az udvari áskálódás terén az, hogy a király ne jöjjön Budapestre.

De úgy látszik minden intrika, minden gonosz szándék megtörik a király alkotmányos érületének és törvénytisztetének érepaizsán.

Andrássy Gyula már elmondta a valót, mely tisztán áll a király előtt. És most következik a magyar erő felülkerekedése: a király Budapestre jön, másokat is meghallgat, királyukhoz hű jó magyarokat az ellenséges befolyás megszűnik és a nemzeti törekvések diadalt aratnak.

Adia a magyarok Istene, hogy úgy legyen!

A nemzet visszafojtott lélekzettel lesi a király döntését, Budapestben a királyt óriási hódoló tüntetéssel készülnek fogadni.

Százezer ember vonul ki a király elé. A házakat fellobogózzák, felékesítik és az egész utvonalon a pályaudvartól a királyi palotáig sorfalat állnak a nemzeti öröm kifejezésére a hálás magyarok!

A válság újabb eseményeiről a következőkben vagyunk híradással.

A vezérőrbizottság ülése.

Az ellenzék vezérőrbizottsága Kossuth Ferenc elnöke alatt ma értekezletet tartott, melyen a bizottság újra alakult. Az értekezleten az elnökön kívül Ugron Gábor, Justh Gyula, Rakovszky István, Vázsonyi Vilmos, báró Bánffy Dezső, Komjáthy Béla, Sággy Gyula, Szederkényi Nándor, gróf Zichy Aladár és gróf Batthyány Tivadar vettek részt.

Az értekezleten Komjáthy Béla, akit tegnap kibuktattak az elnöki székből, is ott volt s eddigi magatartását, amely a pártban és a sajtóban heves megtámadásokban részesült, világította meg egy nyilatkozatban. Ezután a bizottság a politikai helyzettel foglalkozott s elhatározta, hogy míg döntés a helyzetben be nem áll, nem tart ülést.

Az országgyűlés megnyitása.

Sok szó esik az ellenzéki táborban arról, hogy a képviselőház alakulását megalkulását megakasztani nem lehet és erre nézve már eleve is tiltakozó szót adnak, pedig a házszabályok ebben a kérdésben a legvilágosabban rendelkeznek.

A házszabályok 1. szakaszának második bekezdése szerint a korelnök értesíti a képviselőket az országgyűlés megnyitásának helyéről, idejéről és rendjéről és a ház alakulásának előkészítése végett, az országgyűlés megnyitása után legközelebb tartandó ülés óráját kitűzi. Ha tehát a megnyitás aktusát a válság megoldatlan voltánál fogva a király el akarja halasztani, ezt minden nehézség nélkül cselekedheti meg és mindaddig a míg a megnyitást elrendelő királyi szó nem hangzott el, az alakulás sem történhetik meg. A szabadelvű párt egyik híres közjogász tagja a ebben a kérdésben precedensre is hivatkozik. A rendek III. Károly királyi uralkodásának második esztendejében Pozsonyban országgyűlésileg összegyűlekeztek. A királyt azonban, a mikor Bécsből Pozsonyba indult, csekély baleset érte és így csak két napi késéssel ért be

Pozsonyba. A rendek ennél fogva az országgyűlés megalakulását elhalasztották, mindaddigra, a míg a király megérkezett és a király szavával az országgyűlést megnyitotta. És csak ezután fogtak hozzá a megalakulás aktusához. Itt nálunk is megeshetik, hogy a királyi szóval történő megnyitást elhalaszthatják; addig tehát, a míg ez nem történt meg, bár az országgyűlés összegyűlt (az országgyűlést persze megakasztani nem lehet) alakulni nem lehet, mert az alakulást a házszabályok világos rendelkezése szerint is az országgyűlés megnyitása előzi meg.

Polgárminiszterium.

Az ellenzéki Magyar Estilapból veszszük át a polgárminiszteriumra vonatkozó, következő sorokat: Nevezetes dolog, hogy arra a miniszteriumra, amelynek a sorsa most van eldőlni, a bécsi Burg sikos padozatu termeiben, úgy néz ez az egész ország, mintha a kinevezése a saját kiténtetése volna. Az elnöke gróf Andrássy Gyula lenne, a tagjai közt egész csomó mágnás — a kombinációk beszélnek gróf Apponyi Albert belügyministerségéről, gróf Hadik János kereskedelmiügyi tárcájáról, gróf Zichy Aladáról, aki Khuen-Hédervári székébe ülne bele — de azért ezt nézik az igazi polgárminiszteriumnak. A magyarokat igen könnyű: ha a koalíciós kormány megalakul, úgy ez lesz az első kabinet, amit nem az udvari intrikák szítáján ráztak keresztül, hanem amelyet a népakarat állított az ügyek élére. Nincsen politikai irány, amelynek ne lenne abban képviselője és nincs aspiráció amely ne találná abban a megvalósulása reményét. — Annyira gyönyörűnek tetszik még a gondolata is az országban, hogy az emberek nem merik komolyan venni. A tömérdek és évek óta tartó izgalomban elesigázott emberek behunyják a szemüket és fásult idegekkel várják: mi lesz? — Mivelhogy az országnak minden joga megvan ahhoz, hogy beteljesedjék a kívánsága, hát hogyan is mernék remélni? S míg Andrássy Bécsben várja, hogy határozza a király, az ember egy percig idehaza szinte szeretné, ha az ellenzék kormányalkító tervei elé akadály merül. A polgárminiszterium valóságos ábránd, a míg nem áll az ügyek élére. De vajon akkor, mikor megkell kezdenie a hosszú ex-lex után a kétszeresen terhes adószedést, amikor nem tömhet tele minden üres zsebet és nem tartja oda a hátát hidnak minden stréber elé és vajjon akkor, amikor a munka ideje itt lesz, nem lógatják le az emberek csalódottan az orrukat hiszen most sem röpködtek sült galambok a levegőben.

Andrássy Bécsben.

A király tegnap délután fél kettőkor újból fogadta gróf Andrássy Gyulát, mely kihallgatás félórán tartott. Mikor Andrássy a kihallgatás után a Bristolba hajtatott, az ott várakozó újságíróknak kijelentette, hogy királyi döntés még nem történt. A korona különböző pártok vezérferfiit, első sorban Kossuth Ferencet fogadja kihallgatáson. Ez a nagyfontosságú kihallgatás valószínűleg Bécsben fog lefolyni. Határozottan még nincs megállapítva, hogy a felség mikor megy Budapestre, valamint azt sem tudják, hogy kiket fog Bécsben és kiket Budapesten kihallgatni.

Andrássy gróf ma érkezik Budapestre, ahol azonnal fölkeresi azokat a politikusokat, akiknek kihallgatását a királynak javasolta. Legelőször természetesen Kossuth Ferencel fog tárgyalni.

Andrássy néhány előkelő osztrák politikussal is folytatott megbeszélést a közös ügyekre vonatkozólag. Az osztrák politiku-

sok szerint a koalícióból alakítandó kormánynak két nap óta javultak a kilátásai.

Andrássy küldetése még nem tekinthető befejezettnak, mert a válság megoldására irányuló akció még elhúzódik.

A szabadelvű párt ismerkedési estélye.

Tegnap este a Hungária szálló külön terme zsufolásig megtelt a szabadelvű párt ismerkedési estélye alkalmából. Az estélyen vagy háromszázan vettek részt, képviselők és kültagok. Az első szónok Jakabffy Imre volt, aki felhívta a szabadelvűpárt tagjait, hogy a vezér, gróf Tisza István mellett tartsanak ki. Utána Krausz István beszélt az új képviselők nevében és biztosította a párt vezért a kitartásról.

Majd Tisza István emelkedett szülésra. Elvesztettük a harcot — ugymond — melyet az ország halaszthatatlan érdekeinek kivívására indítottunk. Nem kutatjuk, hogy azok eszközök milyenek voltak, melyeket ellenünk használtak, hanem levonom a konzekvenciát.

Az ellenzék részt vehet olyan kormányban, mely megközelíti programját, de nem szabad szélsőségre törekednie. A szabadelvű párt feladata egyrészt, a jövő kormány működésének ellenőrzése, másrészt kötelessége közreműködni az ország érdekeire hasznos munkában, hogy kellő időben, az öt megillető szerepét újra átvegye.

Hatalmas éljenzés és taps honorálta Tisza gróf beszédét. Beszéltek még többen és a társaság éjfélig együtt volt.

A kamara

közgyűlése.

Tegnap délután tartotta a kereskedelmi és iparkamara ez évben első közgyűlését Szabó Kálmán elnöke alatt. Előadók: Szávay Gyula, dr. Rédei Rezső és dr. Rácz Lajos voltak.

Napirend előtt Györfly Aladár kért szót és az alkalomból, hogy Szabó Kálmán elnököt a közbizalom orsz. képviselői megbízással tisztelte meg, a kamara közgyűlése nevében üdvözli őt, mint a magyar kereskedelem, magyar ipar régi munkás vezérét, a magyar gazdasági szabadság egyik lelkes harcosát.

Szabó Kálmán meghatottan köszönte meg a meleg ovációt, biztosítva a kamara közgyűlését, hogy amint eddig is nemesak kötelességből, de igaz szeretettel végezte hivatását, úgy ezután is minden alkalmat megragad, amikor csak a magyar ipar, magyar kereskedelem, nemzeti fejlődésünk e két erős alapja érdekében valamit tehet.

Ezután a napirenden az elnök több jelentést terjesztett elő. A kereskedelemügyi miniszter ur köszönetét nyilvánította a kamara áldozatkészségéért szaknevelési célokra.

Sesztina Lajosnak, a kamara egykori kiváló elnökének elhunytát szomorúan vette tudomásul a közgyűlés, emlékezetét jegyzőkönyvében örökíti meg.

A kereskedelemügyi miniszter több leirata került közlésre: a magyar állam címerének ipareikkeken használata, a fegyveripar, a közös hadsereg és honvédség bakkancs szállításai, az iparsó árai, a kamarai illetékek kezelése, a vasúti menetrendváltások tárgyában.

A kamara Hatvan utcai háza eladását a keresk. miniszter jóváhagyta. A városi közgyűlés legközelebb fog a megvétel fölött véglegesen határozni.

A kamara közös bizottsága több államsegélyes kérvény elintézéséről tett jelentést, a számvevő bizottság pedig a kamarai pénztár és illetékkezelésről terjesztette be jelentését, mely szerint azt rendben, pontosan kezelve találta.

A titkári jelentés első részében a kamara kerület mult évi közgazdasági viszonyairól és a kamarai működésről adott áttekintést; másik részében a mult közgyűlés óta elintézett fontosabb ügyeket sorolta fel és ismertette.

A kamara felterjesztéseire adott miniszteri elintézés során kihirdettetett a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben a gazdák részére régebben megadott takarmány szállítási kedvezményt kiterjesztette a közvetítő kereskedelem hasonló szállítmányaira is.

A hadsereg élelmezési szükségleteinek szállításánál elkövetett visszaélések tárgyában kért a keresk. miniszter a kamarától véleményt és tájékoztatást.

A debreceni kőmives és ácsmesterek ismeretes munkafelvallási hatáskör surlódása tárgyában a kamara fölterjesztésére tudatta a keresk. miniszter, hogy az ipartörvény küszöbén álló reformja alkalmával, az egész építő-ipar rendezésével fogja e kérdést is méltányos megoldáshoz vinni.

A kamara kérte a földmivelésügyi minisztertől, hogy a kerületben engedélyezett háziipari tanfolyamok költségeit emelje fel, mert az előirányzott 5510 korona nem lesz elég. A földmiv. miniszter értesítette a kamarát, hogy az államsegélyt 7290 koronára emelte, másik leiratában ezenkívül még 2000 koronát engedélyezett.

A kamara felterjesztésére 14 vállalatnak államsegélyes kérvényeit intézte el a miniszter, ezek közül többnek nagyobb gép és pénzsegélyt engedélyezve.

A kamara 1905 évi költségvetését elkészítette és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztetik.

A kamara 1904 évi zárszámadása került azután tárgyalásra. A kamara mult évi vagyonkezelése kedvező képet mutat. — A rendes bevételek és kiadások egybevetésénél 7534 korona többlet mutatkozik. A rendkívüli bevételek és kiadások mérlegénél, mint-hogy a kamara a mult évben építkezett is, könyvtárát is nagyobb beszerzésekkel egészítette, kölcsönt is törlesztett stb. — hiányt mutatna, azonban az összesített rendes és rendkívüli mérlegénél még mindig 1009 korona bevételi többlet mutatkozik.

A kamara vagyona 160.034 korona 95 fillér, a nyugdíj alapé 109418 kor. 57 fillér, a Gebauer alapé 1065 kor. 61 fillér.

Ünnepélyes jelenet játszódott ezután le. Szabó Kálmán elnök a közgyűlésbe meghívott két munkásnak és egy munkásnőnek beszéd kíséretében adta át a kereskedelemügyi miniszter által oly ipari munkások kintüntetésére, kik szakfoglalkozásukban hosszabb időn át hűségesen dolgoztak, alapított 100—100 koronás jutalmat, melyhez utólag még kintüntető oklevelet is fognak nyerni. A kintüntetett munkások: Mayer Ferenc szabómunkás, (Szedlák és Vámos cégnél), ipari munkában 42 évet töltött, Tolnay Sándor

hentes segéd, (Debreceni Lajos cégnél) ki 36 éve dolgozik szakmunkájában, Cseresznyés Erzsébet, férj. Novozát Frigyesné, a ki Stern József és testvére kefégyarában 16 évet töltött ugyanazon foglalkozásban. A kamara kerületben még Balázs Lipót szatmári asztalosmunkás (a szatmári gőzmalom társulatnál) és Grünberger Samu gépápoló (a mátyásfalvai Schwarz-gőzmalomban) részesültek hasonló jutalomban és kintüntetésben. Rajtuk kívül a kamara már régebben 6 ipari munkást részesített 50—50 koronás jutalomban,

Azután a kamara állandó bizottságai alakították meg.

A kamara legfőbb bizottsága, mintegy kormánya a közös-bizottság, melynek tagjaivá Falk Lajos, Fleischmann Mór, Lusztig Károly és Váray János kereskedőket és Dávidházy Kálmán, Stegmüller Árpád, Tóth István és Szántó Győző iparosokat választotta meg. Az iparosok közül nem választotta meg a közgyűlés Tóth Kálmánt, a régi kereskedő tagok közül nem kívántak megbízást vállalni elfoglaltságuk miatt Áron Jenő, Kardos László, Zádor Lajos.

Szoboszló városa házalási tilalmat kíván területére életbe léptetni. Tekintettel az ottani ipar és kereskedelem fejlettsége és a Debrecenhez közelsége, a kamara e kívánalmat helyesli.

Szolnok és Bősörmény városok kémenyseprési szabályrendeletei után egyik kamarai tag beadványa került volna sorra, melyben a cukornak tőzsdei bevezetésénél annak határidő üzletként bevitelét mellőzni kívánja. Az indítványtevő azonban visszavette indítványát, azzal, hogy a fejleményeket bevárva, később fogja előterjeszteni.

Több vásárengedélyezési ügyben adott azután véleményt a kamara, a keresk. miniszter részére.

A pozsonyi kamara fölhívására fölterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez a kamara az adókievítő bizottságokban az iparosok és kereskedők törvény szerint őket illető arányban bevonásáért és az adókievítés technikájának javításáért.

Az államvasuti igazgatási és forgalmi reformok előtt az ipari és kereskedői érdekképviseletek meghallgatását fogja kérni a keresk. minisztertől.

A fogyasztási szövetkezeteknek az italmérségi engedélylyel és a dohány és sóárulási engedélyek című idegeneknek is egyéb áruk eladásával üzőtt visszaélései és ezek ellen teendő intézkedések tárgyalattak.

Egyik beregszászi gyárvállalatnak önálló gyári betegsegélyező pénztár létesítésére vonatkozó kérelméről, Ujfehértó, Vaja, Eör községek hatósági husárszabályozási ügyében, a tiszaroffi sütőmestereknek a hentesek kenyérárulása elleni panasza tárgyában, továbbá több kézirólóg kölcsön intézet engedélyezési és felülvizsgálási ügyében mondott a kamara véleményét. Aztán a debreceni iparossegédek szakrajztanfolyamának, a szolnoki kereskedő segédek továbbképző tanfolyamának szavazták meg évi kamarai segélyüket, végül elhatározta a közgyűlés, hogy a kereskedelmi miniszter ajánlatára belép a kamara alapító tagul a Magyar Földrajzi Társaságba.

Késő este ért véget a közgyűlés, melyen a vidéki tagok is nagy számmal vettek részt.

Este 8 órakor az Angol-királynő szálló éttermében lakomára gyűltek össze a közgyűlés tagjai. A legelső felköszöntőt Szávay Gyula a Kamara jeles költő-titkára mondta Szabó Kálmán országgyűlési képviselőre, mint a Kamara elnökére. A kamarai titkár tiszte — ugymond — az, hogy a Kamara zárt és nyílt titkait őrizze és egy őrizetlen pillanatban elárulja. A Debreceni Kamara nyílt titka, hogy a polgárság teljes tisztelete és nagyrabecsülése övezi körül annak elnökét Szabó Kálmánt és ezáltal egy fény sugar a Kamarára magára is rávetődik. Mikor a város egy kereskedőt a legszebb polgári erények jutalmával a képviselői megbízó levéllel kintüntet, akkor a kamarát, melynek az a kereskedő az elnöke, ugyancsak kintüntetés érte. Titkári hatáskörében a legszebb ügydarabot referálja a fehér asztal melletti közgyűlésnek, amikor Szabó Kálmánt a Kamara nevében üdvözli.

Ezután a hatásos beszéd után a felköszöntők egész sorozata következett: Somossy Károly Tóth Kálmán ipartestületi elnök, Zeliánger Ede nagyiparos, Szabó Kálmánra.

Nagy éljenzés között emelkedett ezután Szabó Kálmán szólásra, s kijelenti, hogy minden körülmények között kereskedőnek vallja magát és a megjelenteket barátainak. Ha vizsgáljuk a nemzetet — így folytatja, akkor sajnosan azt tapasztaljuk, hogy a magyarnak nincs meg a közgazdaság iránti érzéke. Mikor a magyarok bejöttek hazánkba, itt egy tejjel-mézzel folyó Kánaánt találtak. A föld megtermette a magát, mindenki olyan életmódot folytatott, amilyet akart. Ki halászott, ki vadászott, ki földet művelt, csak nem kereskedtek. Fejtegeti az elmaradás okait, s rátér az önálló vámterület kérdésére. Végül köszöni a megtiszteltetést, örömmel emeli poharát a kereskedőkre és iparosokra, az ő legszűkebb családjá köré, abba legjobban érzi magát.

Beszélték még Serly Ede a kamara alelnöke, Szentkirályi Tivadar, Benedek János orsz. képviselő, Szántó Győző s még többen.

A lakoma jóval éjjel után a legkitűnőbb hangulatban ért véget.

Egyház és iskola.

Főjegyzőválasztás. A mult és november havában megüresedett tiszántuli református egyházkerület főjegyzői tisztségére pályázókra, a választó tagok által zárt levélben beküldött szavazatokat tegnap délelőtt bontotta fel az egyházkerület jegyzősége a püspöki hivatalban. A szavazatok felbontásánál jelen voltak: Kiss Áron püspök, gróf Dégenfeld József, K. Tóth Kálmán, Kiss Albert, Simonffy Imre, Szele György, és Hajdu Zsigmond. A beérkezett 767 szavazat a következőképen oszlott meg: Sass Béla egyházkerületi aljegyző, kivel ideiglenesen a főjegyzői tisztséget az elnökség betöltötte, kapott 289 szavazatot, Dicsőffy József 252-öt, Erős Lajos 212-öt. A többi szavazatot Szele György és dr. Baltazár Dezső kapta. Eszerint a jelöltek közül a legtöbb szavazatot Sass Béla, miután azonban az egyházkerület törvényei értelmében csak abszolút szavazattöbbség döntheti el a megválasztást, ennél fogva Sass Béla és Dicsőffy József a legtöbb szavazatot kapott jelöltek között pótválasztás lesz, melyre az egyházkerületi elnökség határozata szerint a szavazatok az év március 31-ig lehet beküldeni.

Presbyteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbyteriuma e hó 12-én vasárnap délelőtt 10 órakor az egyházi hivatal tanácstermében gyűlést tart. — A gyűlésen folyó ügyeket fognak letárgyalni.

NAPI HIREK.

Pótválasztási napló.

Február 10. Szentendre. Fülöpszállás. Kisbecskerek.

Február 11. Pancsova. Kisjenő

Február 14. Budapest IX. Edeleny. Szegvár. Ugod.

Február 16. Bihar. Szilágycseh. Bé. kécsaba. Óbecse.

— **Veszedelemes kleptománikus.** Egy szerencsétlen ember került tegnapelőtt este a rendőrségre, akinek az a beteges szenvedélye, hogy lopás nélkül nem tud ellenni. Nem furfangos, nem raffináltan vakmerő, de lop. Még hasznát sem igyekszik venni annak, a mit eltulajdonít, mert a lopott holmikat elszórja, elrejt, eldobálja. A lopás pillanata szerez beteg lelkének valami perverzus gyönyörűséget és ennek a pillanatnak a kijózanodása sarkalja őt szakadatlan lopásokra. A szerencsétlen embert *Pesics Istvánnak* hívják, 36 éves és eddig egy helybeli malomban volt mint munkás alkalmazva. *Pesics* tegnapelőtt este azzal vonta magára a figyelmet, hogy valami ideges mozgolódással sietett egyik *Piac-utcai* ékszerész kirakatától a másikig. A tegnapi napon több ízben megállt *Pesics* a kirakatok előtt, úgy, hogy az üzlet tulajdonosa egyenesen felhívta reá a rendőrség figyelmét. *Pesics* este 6 órától 8 ig ott ólálkodott az ékszerüzlet előtt, a míg végre egy rendőr megszólította őt. *Pesics* kezében egy viaszkos vászon-táska volt, a melyben egy balta volt elrejtve. Kabatja belső zsebében egy nagy konyhakés. *Pesics* oly furesa feleleteket adott a rendőrnek, hogy az bekísérte őt, de zavara itt egyre csak nőtt. Az éjszakát *Pesics* a rendőrök szobájában töltötte el és ezalatt az egyik rendőrtől ellopta revolverét, egy másiktól bajszkötőjét, egy harmadiktól pedig 8 korona készpénzét. Mikor reggel az egyik fogalmazó elé vezették a szerencsétlent, szenvedélye itt sem hagyta el és a fogalmazó asztaláról ellopta annak dohánytárcáját és egy kisebb tentatartót. Kitünt az is *Pesics*ről, hogy tegnap délelőtt egy szállító kocsirol Miklós-utca sarkán lelopott három csomagot, a melyek *Reinfeld Imre* kereskedő címére érkeztek. A csomag közül az egyikben cipők voltak, a másikban különböző tük, a harmadikban szőnyegek. A csomagokat *Pesics* az Csokonai kert alsó részében felbontotta és azok tartalmát szétszórta. A cipőkből és tükből a legnagyobb részt megtalálták, de a szőnyegek eltűntek. *Pesics* a rendőrségről a kórházba vitték megfigyelés végett és a legközelebb már Budapestre szállítják őt, valamilyen elmeorvóintézetbe.

— **Megrendelések gyűjtése.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbb a megrendelések gyűjtése tárgyában a következő két elvi jelentőségű határozatot hozta: 1. Megrendeléseknek vásári álláshelyén való átvétele tiltott megrendelésgyűjtésnek nem tekinthető és a kelme- és fonalfestő iparnál a hetivásár látogatás szempontjából egyéb iparosok által való elárusítással egyenlő elbánás alá esik. 2. Megrendelések gyűjtése végett nyitott üzlethelyre iparigazolvány ki nem adható.

— **Kelj fel Julia.** A miskolci színházban történt a minap a következő páratlan eset, mely hivatalosan helyet foglalni a legnépszerűbb és legelterjedtebb színházi anekdoták között. *Romeo* és *Julia* játszották és szerencsésen el is érkeztek az utolsó felvonásig, mikor *Julia* látszólag holtan fekszik a koporsóban. *Romeo*ból kitör a végtelen sze-

relem örök tambusos gyásza, amikor egyszerre mindenkinek meglepetésére, a színpalak mögül sugva, de olyan hangosan, hogy mindenki meghallhatta, beszólt a kellekes:

— Siessenek! . . . Siessenek!

Romeo egy kicsit meghökken, nem tudván, hogy mit jelent ez. A hang újra felhangzik.

— Siessenek! . . . Siessenek! . . .

Julia izgatottan felül a koporsóban, a közönség püsszeg, de a hang újra megszólal:

— Siessenek, a koporsó el van adva: . . .

Erre hatalmas nevetés támadt, mert immár mindenki megértette, hogy a koporsót az *Entreprise* adta kölcsön, de miután azonközben eladták, most sietve el kell vinni a várakozó halottnak.

— **A Csokonai-kör a Kisfaludy társaság közgyűlésén.** A Kisfaludy-társaság a legelső magyar szépirodalmi testület idei közgyűlését, mely f. hó 12-én vasárnap megy végbe, egészen a Csokonai emlékének szenteli. Csokonairól fog szólni *Beöthy Zolt* elnöki megnyitója, róla *Kozma Andor* költeménye, róla *Ferenczy Zoltán* emlékbeszéde s végül *Pekár Gyula* elbeszélése. Csak természetes, hogy e Csokonai-ünnepéről nem hiányozhatik a debreceni Csokonai-kör sem, amely két tagot küld fel a Kisfaludy-társaság közgyűlésére, t. i. *Komlóssy Arthur* alelnököt és *Kardos Albert* titkárt.

— **Elhunyt honvédszázados.** A 3-ik honvéd gyalogezred századosa *Antal Miklós* tegnap reggel hirtelen elhunyt. *Antal* 6 éves korában 1856-ban, önként lépett a katonai pályára, a cs. és kir. 32. gyalog ezredhez vonult be, ahol rövid idő alatt őrmesterré léptették elő. Majd lovagló tanfolyamot végzett és huszárezredhez vonult be, hol 1874-ben gyakorlat közben lováról leesett és lábtörést szenvedett. Ekkor pár évre szabadságra ment. Azonban ismét vissza ment a katonasághoz. 1880-ban a honvédséghez helyezték át. Itt főhadnagygyá majd századossá léptették elő. A helybeli 3-ik honvéd gyalog ezrednél a 7-ik népfelkelési járás parancsnoka volt. Hivatalában igen szerették fejebbvalói és alattosai. *Antal* kitűnő katona volt, ki részt vett az 1859-i és 1866-i csatában. *Antal Miklós* ma délután 3 órakor fogják katonai pompával eltemetni *Péterfia-utca* 57. szám alatti lakásáról.

— **Áthelyezések.** A honvédelmi miniszter *Kálmán Gyula* kezelőtiszt helyet est, a beszterecebányai 16-ik honvéd gyalog ezredtől, a debreceni 3-ik honvéd gyalog ezredhez helyezte át. *Frank Armin* a helybeli csapat kórházban beosztott, a 3-ik honvéd gyalog ezred kötelékébe tartozó kezelőtiszt helyettesét, a székesfehérvári 17-ik honvéd gyalog ezredhez helyezte át.

— **Betörő cigánybanda.** Tegnap délután hatalmas cigánykaraván vonult végig a Miklós-utca. A cigányesapatot egy 6 tagú esendőrőrzárat kísérte a rendőrség bünyügyi osztályára, ahol alig tudták a temérdek *Faraó* ivadékot elhelyezni. E hó 7-8-ika közötti éjjelen H.-Szoboszlón 8 tagú betörő banda 10 helyen betörést követett el. — A bandát az éjjeli örök észrevették és üldözni kezdték, de ekkor a banda tagjai többlövést tettek az üldöző örökre, úgy, hogy azok nem merték őket megközelíteni. Az esetről jelentést tett a szoboszlói rendőrség a debreceni ügyészségnek, amely utasította a rendőrséget a betörőbanda kinyomozására. Tegnap *Bodnár András* őrmester vezetése alatt 7 esendőről álló őrzárat elindult a tettesek kézrekerítésére. A esendőrőrzárat a nyomozást a cigánytelepen kezdte meg, hol sok idegen cigányt talált. Rögtön hozzáfogtak a vallatáshoz, felforgatták a sátrakat, honnan te-

mérdek hus, szalonna, zsír, baromfi stb. lopott holmi került elő. Az előkerült bűnjelek beigazolták, hogy az Ondódon történt és a környékbéli lopásokat, a telepen levő cigányok követték el, a szoboszlói betörések azonban nem bizonyultak reájuk, mert nyom sem volt a telepen az onnan eredő zsákmánynak. A esendőrség egy 61 tagból álló karavánt a náluk talált bűnjelekkel együtt bekísért a rendőrségi központra, utközben a cigányok több lopott holmit elakartak rejtetni, de rajtakapták őket. — A rendőrségen *Bodnár* őrmester vállatni kezdte a cigányokat, akik közül egyik azt a felfedezést tette, hogy a telepen levő tűzhelyeik alatt még nagyon sok lopott holmi van elrejtve, melyek mint utólag a keresztkérdések alatt bevallotta a szoboszlói betörésekből származnak. A esendőrség még tegnap este hozzáfogott a telep újból való átkutatásához. Az ügyben a vizsgálat folyik, a cigányok vallatását ma folytatják. Egyelőre megtelt velük a rendőrség börtöne.

— **Mi a különbség?** Folyton azt olvassa az ember, hogy *Kossuth Ferenc* az önálló vámtérületet, a magyar vezényleti nyelvet, a választási reformot akarja. Hiszen ezt követeli *Bánffy* is.

— Ugy van!

— Hát akkor mi köztük a különbség?

— Az, hogy *Bánffy* Dezső 48-as-hatvanhetes alapon, *Kossuth* Ferenc pedig 67-es-negyvennyolcas alapon.

— **Tandíj az ovodákban.** A városi tanács ez évi február 1-étől kezdve az egyes ovodák tandíját 4 koronáról 6 koronára emelte fel. E határozat február 1-én lépett életbe s így azoknak is, a kik a tanév elején 4 koronát fizettek, a február 1-től eső félévre 1 korona póttandíjat kell fizetniük. A jövő szeptembertől kezdve az egész tanégre 6 korona, félévre 3 korona lesz a tandíj.

— **Faárverés.** Az erdőmester a tanács hozzájárulásával a méntelep melletti kis erdő fát kivágatta és azokat e hó 8-án elárverezték. — A kivágott és árverés útján eladott fáért 8000 koronán felüli összeg folyt be.

— **Betöltetlen rendőrtisztviselői állások.** A rendőrség tisztikarában több állás van jelenleg betöltetlen. *Szombathy János* halálával már a harmadik fogalmazói állás üresedett meg, az előzőleg *Bereczky Lajos* és a kapitányá kinevezett *Jenői Miklósnak* megüresedett állásaival együtt. A főispán már átküldte a pályázati hirdetményt a két rendőr fogalmazói állás betöltése végett, de most a polgármester miután *Szombathy János* meghalt átírt a főispánhoz az iránt, hogy a harmadik fogalmazói állást a másik kettővel együtt töltsék be. Az új rendőrfogalmazókat a márciusi közgyűlés választja.

— **Előjárósági tag jelölések az ipartestületnél.** A hetek óta különböző szakosztályok által tartott ülések alkalmával, az ipartestületi előjáróság azon tagjai helyébe kiknek megbízása e hónapban lejárt az alábbiak jelöltek: *Riesz Henrik*, *K. Tóth Sámuel*, *Weidner Gusztáv*, *Kiss J.*, *Ferenc*, *Móricz András*, *Bihari István*, *Kurián Gyula*, *Piros József*, *Varga Imre*, ifj. *Pethő György*, *Tóth Kálmán*. Ezeknek az előjárósági tag jelölteknek megválasztását az e hó 26-ára kitűzött közgyűlés fogja eldönteni.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Tegnap délután az ipartestületnél békéltető bizottsági tárgyalás volt, melyen peres felek ügyeit intézte el *Vetéssy Béla* rendőrfogalmazó.

— **Szakosztályi ülés.** A czim-szobafestők és mázolók tegnap délután tartották meg szakosztályi ülésüket az ipartestületnél.

tanácsteremben. Az ülésen újból megalakították a szakosztályi választmányt és előjárósági pottagul Sallai Sándor jelölték.

— **A házalási ügy.** Kereskedőink körében egyre sürűbb a panasz azon visszaélések ellen, mely a házalási ügy, valamint a háziipari cikkekkel folytatott kereskedés terén mutatkoznak. A visszaélések tulnyomó része olyan természetű, hogy csak a pétenes módosítása útján orvosolhatók, ami pedig csak az ipartörvénynek különben is folyamatban levő revíziójával kapcsolatban fog megtörténni, vannak azonban olyan visszaélések is, amelyek a ma főnálló szabályok keretében és azok alkalmazásával is orvosolhatók volnának. Ez áll különösen azokra a felvidéki házalókra, akik a háziipari készítmények részére biztosított kedvezmények fölhasználásával gyártmányokat árusítanak, amivel érzékeny károkat okoznak a kereskedelemnek. Az O. M. K. E. az egyre sürűbb hangzó panaszok hatása alatt a visszaélések megszüntetése, illetve orvoslása céljából sürgeti egyrészt a házalási ügynek törvényes rendezését, másrészt a mai szabályok keretében lehető és szükséges intézkedések kieszközölését.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályának a következő halálozások jelentettek be. Nánássy Imre ev. ref. 52 éves, Miskolczy István ev. ref. 77 éves, Mester József ev. ref. 73 éves, Tóth György ev. ref. 80 éves, Nagy Mária ev. ref. 1 hónapos, Antal Miklós r. kath. 64 éves, Radócz Margit r. kath. 7 napos, Hornyák Erzsébet ev. ref. 8 napos.

— **A gyermekbábol.** Apró legények és esőppnyi babák bálát rendeztek a Bikában. Csupa gyönyörűség volt végig nézni a vidám seregen, mely a zene ütemeire olyan szertartásosan, olykor pajkos, játszi könnyelműséggel lejtette az ő bohókás, gyermeki táncát.

Ezen a gyönyörű estén történt, hogy az egyik kicsi bálkirálynő, a tiz éves Pannika sírva fakadt és szégyenlősen huzódott a fal mellé. Kérdezték, faggatták:

— Mi baj, kis öreg?

A esőppség duzzogva biggyesztette le a száját.

— Nincs táncosom . . .

Nincs táncosa! Borzasztó könnyelműség a táncoló aranyifjúság részéről! Pannika áll és zsörtölődik és kesereg, mikor az egész világ polkát jár . . . Szörnyűség!

Hamarosan keritettek hát egy apró legénykét. De Pannika most már dacos lett és feminista érzelmeinek egész komoly méltóságával nézett végig a vakmerő lovagon. — Azután felhuzta a vállát és kimondta a kegyetlen szót:

— En csak leányokkal táncolok!

— **Métermérték a fakereskedelemben.** A magyar fakereskedők és faiparosok országos egyesületében javaslatot tettek, hogy a hazai fakereskedelemben, főleg pedig a puhafaszakmában, a még mindig érvényben levő láb és hüvelymérték helyébe a méterrendszer használata tétessék kötelezővé. — A javaslatot az egyesület választmányja magáévá tette és elhatározta, — hogy érintkezésbe lép az Országos Erdészeti Egyesülettel, mely az ügy rendezését már régebben kívánatosnak mondta, továbbá a Budapesti Asztalosok és Ácsok Egyesületével, a Mérnök- és Építész-Egyesülettel és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségével, melyekkel karöltve egyúttal meghatározandók lesznek a méterrendszer szerint készíthető és általánosan kötelezőnek elfogadandó új méretek is.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítás műterme Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban

— **Ügyes,** intelligens utazókat keresünk magas jutalék, esetleg fix fizetéssel azonnali belépésre. Kazinczy Könyvkereskedő Rt. Debrecen, Jézset-kir.-herceg-u. 8.

— **A világ** legjobb lapja a „Karikás” s mégis 62 és fél kr. negyedévre. Egyes szám ára 5 kr. Mindenütt kapható.

Az Arany Eika kávéházban minden este cigányzene

Felhő Rózsi kellemetlenkedik.

— A János vitéz Aradon. —

— febr. 10.

Tegnap közleményünkre vonatkozólag előkelő helyről írják a következő figyelemre méltó sorokat.

Az aradi színház igazgatójának, Zilahy Gyulának, aki pár hónap mulva már debreceni igazgató lesz, izetlen kellemetlenséget okoz egyik énekesnője, Felhő Rózsi.

Az aradi társulat e tagja hosszabb ideig betegeskedett Budapesten és amikor visszatért, működésének megkezdését ahhoz a feltételhez kötötte, hogy új szerepeket adjon neki az igazgató.

Különösen pedig az ellen volt kifogása Felhő Rózsinak, hogy *János vitézbe* Kukorica Jancsint nem ő játssza, hanem Zilahyné.

Zilahy Gyula ezzel szemben ragaszkodott ahhoz a jogához, hogy a szereposztás az ő kizárólagos hatáskörébe tartozik; továbbá János vitézt különben se adja elő, csak március végén, Felhő Rózsi pedig virágvasárnapkor megvált a társulattól, ennél fogva sem a darabot az ő kedvéért elővenni, sem a címszerepet irrá osztani nem hajlandó.

Erre aztán Felhő Rózsi kapta magát, hirtelen lemondott a másnapi előadásról és orvosi bizonyítványt küldött, hogy hosszabb ideig nem léphet fel, mert beteg.

Ehhez a furesa betegséghez két oknál fogva hozzá kell szólnunk.

Először azért, mert ez a hirtelen termő alkalmi betegség régi rossz primadonna szokás volt, a mikor még a vidéki színigazgatók is nem művészi célok elérésére, nem a a magyar színészet hivatásának betöltésére, hanem egyes hiu színésznők dédelgetésére, a primadonna-divat kiaknázására szervezkedtek.

Ez az idő azonban hála Istennek elmúlt és a komoly igazgatók ma már a társulat együttesének, a művészi összejátásnak, a magasabb igények kielégítésének biztosítására törekcsenek. — De ugy látszik Felhő Rózsi — ez a női Rip — csak most ébred fel és visszatérve a kék hegyekből, ha nem is hosszú szakállal, de régi szeszélyivel kellemetlenkedik és nem tudja elhinni, hogy azóta már sok minden megváltozott.

Helyeselnünk kell tehát a jövődöbéli debreceni színigazgató eljárását és állásfoglalását egy énekesnő ócska követelődzésével szemben.

Szóvá tesszük továbbá az esetet azért is, mert Felhő Rózsi az évad végén, bár rövid időre, Makóhoz szerződve, visszatér Debrecenbe s itt bizonyosan játszani akarja majd Kukorica Jancsint.

Új szerepet, jó új szerepet, minél többet! ez a gyenge tehetségű énekesnőcskék jelszava és sikerének titka.

Persze a Szegény Jonathánban, A gárdistában, a régi szép zenéjű daljátékokban megbuknak, mert nincs hangjuk, nincs tehetségük. De az új darab, az új szerep, a Bob hőreség, a Lotti brettlilány felszínen tartja őket, mint a hólyag a vizen az uszni nem tudót.

Az ellen pedig mi már eleve tiltakozunk, hogy a színmagyar debreceni közönségnek, itt a Hortobágy tövében, a juhászbojtárok hazájában Felhő Rózsi Kukorica Jancsi eljátszásával kellemetlenkedjek.

Ehhez a t. c. színésznő nem ért.

Nincs tehetségében semmi magyar vonás, semmi hivatottság arra, hogy egy feleszes huszárnadrág bemutatása kedvéért magyar lelkületű közönségnek jó izlésétfelháborítsa.

Elég baj már az is, hogy a hiuság vársárján, a hasznos divatnak oly engedelményeket tesznek az igazgatók, hogy Kukorica Jancsint, a Petőfi juhászlegényét nővel, ug-rándozó, cicomázkodó nővel játszatják. Elég baj, hogy az egész országban csak egyetlenegy igazgató akadt, a ki ezt a szerepet a népszimüénekesre osztotta, míg a többiek feláldozták a trikós huszáruha esiklandozó hatásáért a művészi érvényesülést, a neme-sebb sikert.

De már az aztán sok lenne a boszantásból, hogy Debrecennek Felhő Rózsi Kukorica Jancsiját be merészeljék adni!

Egy színésznő, a ki magyarul jól beszél, hangsúlyozni egyáltalán nem tud, — ilyen magyar paraszt szerep eljátszására nem vállalkozhatik.

Ónagysága csak Lottizzon és riszálja magát bodros selyem nadrágoeskáit teljes kihasználásával. De János vitézt vele eljátszatni erkölestelenség, szentségtörés lenne!

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Febr. 10. péntek: Gerolsteini nagy hercegnő. daljáték.

Febr. 11. szombat: János vitéz. daljáték.

Febr. 12. vasárnap: d. u. Tavas z. daljáték; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Először.

TÁVIRATOK.

Az orosz forrongás.

Moszkva, febr. 9. A helyi mezőgazdasági főiskola tanácsa elhatározta, hogy a munkát nem kezdi meg szeptember előtt. A prokurátor az előadásokat bizonytalan időre beszüntette.

Varsó, február 9. Hivatalos közzététel arra való tekintettel, hogy az általános nyugalom ismét helyreállt, megengedik, hogy a házak kapuit csak akkor zárják be, ha este az utcai lámpákat meggyújtják.

A helsingforsi merénylet.

Helsingfors, február 9. Johnson szenátusi prokurátor megöletéséhez még a következőket jelentik a helyi lapok: Hohenthal Johnson szobájában pisztolyának mind a hét lövését kilötte. Erre az előszobából vezető ajtót kinyitotta egy livrébe öltözött titkosrendőr és többször belélt a szobába. Hohenthal közben betaszította az ajtót és nekifeszítve magát, revolverét újból megtöltötte hét töltéssel. Ebben a pillanatban a prokurátor fia a másik ajtón bejött a szobába és rálélt Hohenthalra, ez kirohant az előszobába, ahol dulakodni kezdett a titkos rendőrrel. A

titkos rendőr hétszer, a prokurátor fia hat-szor és Hohenthal még ötször lőtt. Hohenthal megsebesült a kezén és elejtette a revolvért. Mikor látta, hogy a rendőr újból tölt, ki akarta rántani kardját, de eszméletlenül rogyott össze. Még tört is vettek el tőle.

Kuropatkin vissza hívása.

Páris, február 9. A New York Herald tegnapi kiadása azt jelenti Pétervárról, hogy azt a hírt terjesztették el, hogy a tulságosan óvatossá tartott Kuropatkin helyére Miklós nagyhereget, a bátor lovassági tábornokot küldi ki a mandzsurországi haderők főparancsnokává.

Lee beszéde.

London, február 9. Pretimaó admirális államtitkár tegnap Grimbyben tartott beszédében kijelentette, hogy megfoghatatlan az a nagy izgalom, amelyet Lee beszéde okozott német barátaink között. Hajhadunk csakis védelmül szolgál és azt más országok haj hadaira való tekintettel kell elosztani a különböző tengereken.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 9.

Buza királat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Szilárd irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba 10 fillérel drágább áron. Egyéb gabonacmek közül tengeri 2¹/₂—5 fillérel drágább, a többi szilárd és tartott. — Idő: nyirkos.

Buza áprilisra	19.62—64.
„ októberre	19.52—54.
Rozs áprilisra	17.28—30.
„ októberre	15.34—36.

Zab áprilisra	13.88—92.
„ októberre	14.10—12.
Tengeri májusra	12.24—28.
Repece májusra	22.78—80.

Eladó széna. A biharmegyei álmosdi és érselindi gazdaságban jó minőségű széna eladó mely, esetleg helyben felételehető Értelmezni Engländer Miklós-al Álmosd (posta)

DONOGÁN és SOMOSSY
Debrecen Kistemplom
bazár.

Báli idényre

== Selymek ==

Victoria, Meszaliné
Lairsienne.

Selyem bafiszt minden
szinben.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek,

Doboza 1 korona és 2
korona

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla
csabhamar meggyógyított

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor
Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc
Ferenc, Tóth Béla gyógyszerárában.

HIRDETESEK

jutányos árban

felvétetnek

a Szabadság

kiadóhivatalában.

Telefon 275:

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat)	d. e.	3 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	regg.	8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 07
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	11 12
Csak P.-Ladányig	este	8 16
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	5 08
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 51
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	7 56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 27
Csak Szatmár (gyorsv.)	reggel	5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel	8 13
Miskolc—Kassa felé	este	6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4 11
Csak Nyiregyháziig	d. u.	12 19
m. á. vasutól	reggel	5 35
vasártérről	reggel	5 44
m. á. vasutól	reggel	8 09
vasártérről	reggel	8 16
H.-Böszörmény	d. e.	11 07
m. á. vasutól	d. e.	11 16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	4 25
felé	d. u.	4 38
m. á. vasutól	d. u.	12 11
vasártérről	d. u.	12 12
m. á. vasutól	este	6 46
vasártérről	este	6 6
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vasártérről	reggel	4 36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Köcs—Polgár felé vasártérről	d. u.	4 06
Derecske—N.-Léta felé	reggel	9 23
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	4 35
		31

Budapestre érkezik:

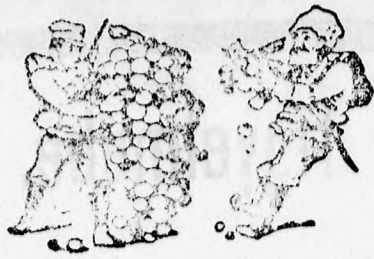
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6 50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9 45
		35

Bpestől Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 05
(P.-Ladányig gy. v. átállással)	este	9
		15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	29
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2 41
Budapest—N.-várad felől	éjjel	6 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	5 40
Csak Szatmár felől	reggel	8 46
Szatmár—M.-Sziget felől	d. e.	4 37
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	11 55
Csak M.-Sziget felől	este	3 31
Szatmár felől	este	10 40
Csak Szatmár felől	reggel	6 30
Kassa—Miskolc felől	d. e.	8 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 50
Csak Nyiregyházi felől	d. u.	7 48
Kassa—Miskolc felől	reggel	3 38
vasártérről	reggel	7 40
mávasúthoz	d. e.	7 52
vasártérről	este	11 06
B.-Sz.-Mihály	este	11 12
vasártérről	este	6 51
H.-Böszörmény	este	6 57
felől	este	9 46
vasártérről	d. u.	8 52
mávasúthoz	d. u.	1 58
vasártérről	d. u.	3 34
F.-Abony felől vasártérről	d. u.	3 35
F.-Abony felől mávasúthoz	d. u.	5 45
O.-Köcs—Polgár felől vas. térről	reggel	5 44
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	7 13

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küküllőmegye
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

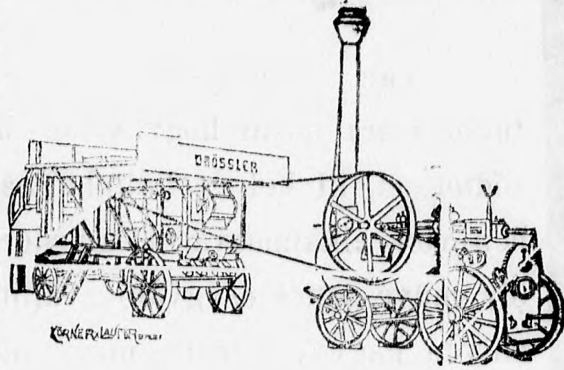
egy régióknak bizonyult háriszer, mely
már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kísérvényét,
osznál és megbűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyenek és
csak olyan üveget fogadjanak el, a mely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ágyúolva minden gyóg-
szertárban kapható. — Forgalmazó: Varga
László gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlán”, Prágában,
Elsőbörzsényi út 8. sz.

Drössler Károly

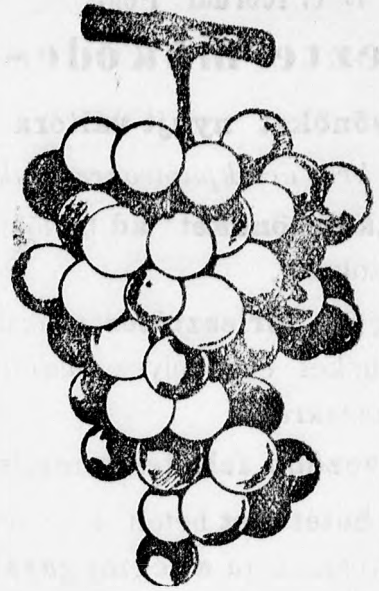
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárókat, gőzmozdonyokat,
gőzcséplőket, gőzekekészleteket, jár-
gányos és kézi cséplőket, vetőgépeket,
benzin- és nyersolajmotorokat, malom-
berendezéseket és mindenféle egyéb
gazdasági gépeket szállít szolid kivitel-
ben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Aránylattal és költségvetéssel kívá-
natra díjmentesen szolgálók Képviselek
kerestetnek.

Millettan telep Nagyósz.

Legelősbőbáráki

Legelősbőbáráki

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon
legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is
mely szőlőiskola állami segéllyel és állama
felügyelet mellett létesült.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban:
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rakóczi javított
tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 3. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (cia-
lítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb
a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű
vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab han-
got nyer (biztos siker): hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól
feljebb Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány
65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett
jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a leg-
több katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

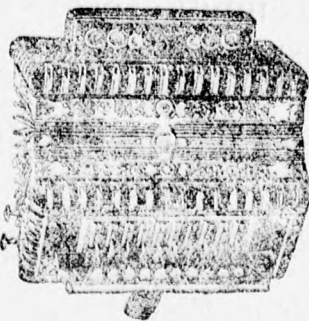
Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal,
2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hangu
hangversen yharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszere-
ken különleges szakszerű pontos-
sággal, jutányos árban eszközöl-
tetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsiny-
ben

Árjegyzék minden hangszerről kívá-
—nata ingyen és bérmentve
—küldetik, —

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszáj

Fenti betegségeknek előidézői két-
ségtelenül az odvas fogak. Ezen re-
mek amerikai szer, ezen kínos és
kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus”-szal mindenki maga
plombirozhatja
fájdalom nélkül és bízhetlen egy-
szerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se
az egyszeri csekély kiadás százszo-
ros kamatja; a nyugalom. A fogfáj-
dalmakban szenvedőket tehát saját
érdekében felhívjuk, hogy rendeljék
meg ezen valóban remek háziszert,
mely az amerikai élelmesség neto
vábbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas
fogra elegendő, használati utasi-
tással 2 korona. 2 kor. 10 fill elő-
zetes beküldése után bérmentve bár-
hova. Megrendelhető egyedül a Ma-
gyarországi képviseletől, melynek
címe:

„Plombus” szétküldés, Pásztó
Heves-me.

A DEBRECENI

Hitelbank Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra.

Óvadékkölcsönöket ad bérloknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyveskére és folyószámlára **a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatoztatás véget vesz és elad** mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em.

Az igazgatóság.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

m ü k e r t é s z.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Fél millió 500.000 korona.

ÉRTÉKŰ

értékpapírokat részvényeket, járadék és életbiztosítási kötvényeket szelvények és készpénz leptak el a betörők kik a zilahi adóhivatal biztosnak hitt vasszekrényét feltörték továbbá

120.000 KORONA

készpénzt, papírokat és ékszereket vittek el

SZASZRÉGENBEN DR PAPP JÓZSEF

ügyvédtől, kinek szintén betörők furták meg vasszekrényét, de számos hasonló hirt közölnek még a lapok melyek hivatják a közönséget figyelmeztetni, hogy értéktárgyaik nincsenek biztonságban otthonlévő régirendszerű betöréseknek ellen nem álló szekrényekben Teljes bizonságot nyujtanak az ugynevezett

SAFEDEPOSIT-ok

PAN CZÉL SZOBÁK

a törhetlen falaikkal és minden geniális betörő szerszámoknak és szereknek ellenálló panczél szekrényeikkel. A nagy közönség rendelkezésére áll városunkban ily panczél-szoba csekély díjért bérelhető panczél rekeszekkel a

Debreceni ipar és kereskedelmi banknál.